

Valtioneuvoston asetus

hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen sisällöstä ja valmistelusta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 36 §:n 5 momentin ja 37 §:n 5 momentin nojalla:

1 §

Harvoin tarvittava tai erityisen vaativa sosiaali- ja terveydenhuolto

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021, jäljempänä *järjestämislaki*) 36 §:n 3 momentin 6 kohdassa tarkoitettuja tehtäviä ja palveluja ovat ainakin:

- 1) lasten, nuorten ja perheiden vaativimpien palvelujen tarkoituksenmukaisen sosiaalihuollon varmistaminen;
- 2) vaativimmat vammaispalvelut;
- 3) mielenterveyslain (1116/1990) 19 §:ssä tarkoitettu rikoksesta syytetyn ja 22 §:n 3 momentissa tarkoitettu rangaistukseen tuomitsematta jätetyn kehitysvammaisen henkilön erityishuolto hänen tahdostaan riippumatta;
- 4) erityisen vaativien asumispalvelujen edellyttämän asiantuntijatuen ja osaamisen varmistaminen.

Yliopistollista sairaalaa ylläpitävä hyvinvointialue vastaa yhteistyösopimuksen valmistelun ja toimeenpanon koordinaatiosta 1 momentin 1-4 kohdissa tarkoitetuissa asioissa.

2 §

Koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan yhteensovittaminen

Sen lisäksi, mitä järjestämislain 36 §:n 3 momentin 7 kohdassa säädetään, yhteistyösopimuksessa on sovittava:

- 1) yhteistyöalueen hyvinvointialueiden koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan, sen toteuttamisrakenteiden ja tavoitteiden yhteensovittamisesta strategisessa suunnitelmassa koko yhteistyöaluetta tukevaksi kokonaisuudeksi ottaen huomioon sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet;
- 2) yhteistyöalueella toimivien sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetussa laissa (1230/2001) tarkoitettujen sosiaalialan osaamiskeskusten toiminnan ja tavoitteiden yhteensovittamisesta koko yhteistyöaluetta ja hyvinvointialueiden toimintaa tukevaksi kokonaisuudeksi;
- 3) keinoista, joilla yhteensovitaan terveydenhuoltolain (1326/2010) 61 §:n nojalla rahoitettava yliopistotasoinen terveyden tutkimus ja sosiaalihuoltolain (1301/2014) 60 c §:n nojalla rahoitettava yliopistotasoinen sosiaalityön tutkimus sekä niiden tulosten hyödyntäminen yhteistyöalueen hyvinvointialueiden ja sosiaalialan osaamiskeskusten toimintaan;
- 4) keinoista, joilla luodaan edellytykset yhteistyöalueen hyvinvointialueiden ja yhteistyöalueella koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa harjoittavien tahojen yhteistyölle sekä yhteiselle osaamistarpeiden arvioinnille ja ennakoinnille.

Yhteistyösopimuksessa on lisäksi sovittava ainakin seuraavista yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen tehtävistä:

- 1) yhteistyöalueen hyvinvointialueiden välisen työnjaon koordinaatio, ohjaus ja neuvonta 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuissa tehtävissä;

2) järjestämislain 32 §:ssä tarkoitetun koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tulosten ja hyvien käytäntöjen levittämisessä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmään;

3) järjestämislain 32 §:ssä tarkoitetun toiminnan tulosten seurannasta yhteistyöalueella.

Pohjois-Suomen yhteistyöalueen hyvinvointialueiden tulee sopia yhteistyöstä saamenkielisten ja kulttuurinmukaisten sosiaali- ja terveystalvelujen kehittämisessä huomioiden järjestämislain 33 §:n mukainen Lapin hyvinvointialueen valtakunnallinen kehittämistehtävä sekä sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (1411/2001) 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu saamenkielisten palvelujen kehittämistehtävä.

3 §

Yhteistyö sähköisissä palveluissa ja tietojärjestelmissä

Sen lisäksi, mitä järjestämislain 36 §:n 3 momentin 9 kohdassa säädetään, yhteistyösopimuksessa on sovittava niistä sosiaali- ja terveydenhuollon sähköisistä palveluista sekä asiakas- ja potilastietojen käsittelyssä käytettävistä tietojärjestelmistä, joiden kehittämisessä ja käytössä tehdään yhteistyötä. Yhteistyösopimuksessa on lisäksi sovittava julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019) 5 §:n mukaisen tiedonhallintamallin yhteensovittamisesta.

4 §

Häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautuminen

Yhteistyösopimuksessa on sovittava sosiaali- ja terveydenhuollon varautumisen ja valmiuden osalta:

1) hyvinvointialueiden yhtenäisestä valmiussuunnittelusta yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän ohjaamana;

2) hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon resurssien käyttämisestä, ohjaamisesta ja johtamisesta yhden hyvinvointialueen voimavarat ylittävissä häiriötilanteissa tai poikkeusoloissa;

3) yhteistyöalueen sosiaali- ja terveydenhuollon valmiutta ja varautumista ohjaavan ryhmän perustamisesta ja toiminnasta;

4) järjestämislain 51 §:ssä tarkoitetun sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskuksen rakenteista ja toimintatavoista siten, että valmiuskeskukset toimivat valtakunnallisesti yhtenäisellä tavalla ja voivat tarvittaessa tukea tai korvata muiden yhteistyöalueiden valmiuskeskusten tehtäviä.

Hyvinvointialueiden valmiussuunnitelmien sisällöstä säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon häiriötilanteisiin varautumisesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (/).

Kaikki yhteistyöalueen hyvinvointialueet osallistuvat valmiuskeskuksen toiminnalliseen ohjaukseen.

Yhteistyösopimus valmistellaan tässä pykälässä tarkoitettujen tehtävien osalta yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa siten, että yhteistyösopimukset perustuvat valtakunnallisesti yhtenäisiin periaatteisiin ja muodostavat valtakunnallisesti yhtenäisen sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuden ja varautumisen kokonaisuuden.

5 §

Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän tehtävät

Tämän asetuksen 1 ja 2 §:ssä yliopistollista sairaalaa ylläpitävälle hyvinvointialueella osoitetut tehtävät hoitaa Etelä-Suomen yhteistyöalueella Helsingin kaupunki ja HUS-yhtymä yhdessä siten, että HUS-yhtymä vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain (615/2021) 5 ja 7 §:n perusteella järjestämisvastuullaan olevaan terveydenhuoltoon kuuluvista tehtävistä.

6 §

Yhteistyösopimuksen hyväksyminen ja toimittaminen sosiaali- ja terveysministeriölle

Yhteistyöalueen hyvinvointialueiden on hyväksyttävä yhteistyösopimus kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun valtioneuvosto on vahvistanut järjestämislain 22 §:ssä tarkoitetut valtakunnalliset tavoitteet.

Hyväksytty yhteistyösopimus on toimitettava sosiaali- ja terveysministeriölle kuukauden kuluessa sen voimaantulosta.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2023.

Sen 5 §:n 1 momenttia sovelletaan kuitenkin vasta 1.1.2026 alkaen.

Helsingissä x.x.20xx

...ministeri Etunimi Sukunimi

Nimike Etunimi Sukunimi